Cântecele Iancului

pe cari le cântă poporul
în părțile Ardealului.

Date la tipar

de

„Unirea Poporului"

Blaj, 1922

Tipografia Seminarului teologic gr.-cat.

Iancu și Moții.

In munții Abrudului
Stau feciorii Iancului
La masă de lemn de fag
Și beau la vin bun cu drag.
Beau vin și se veselesc.
Și de luptă se gătesc.
Iancu stă și mi-i privește
Și din gură le vorbește:
— Beți, feciori și ospătați,
Pân' ce sub Iancuțul stați;
Beți, feciori și veseli fiți,
Pân' pe Iancu voi îl știți;
Și-ascultați, sama băgați,
Bine se vă însemnați,
Că voi dacă veți lupta,

Ţara dacă veţi scăpa
De răul Ungurilor,
Duşmanii Românilor,
Morţii bine-or răsufla,
Părinţii s'or bucura,
Lumea vă va lăuda!

*

Frunză verde lemn chitat.
Mândru Iancu s'o gătat
Cu mii de tunuri de brad.
Când Iancu le slobozia
Mândru Unguri prăpădea.
Din optzeci de mii de sute
Or mai rămas opt la munte
Şi-acei cu brâncile rupte.

Oastea Iancului.

Pe drumul Bălgradului
Merge oastea Iancului.
Iancu merge tot cântând,
Oastea urmează horind,
Că-s cătane voinicele,

Merg cu voie'n bătăi grele
Colea pe din jos de deal
Vine oastea lui Orbean,
Mai în jos pe lângă vale
Vine şi-a lui Niculae.
Şi de-acum până'n vecie
Tot Românul să o ştie:
Să se lupte strămoşeşte
Şi să cânte voiniceşte.

Tunurile Iancului.

Cât e dealul de lungat
Nu-i ca Iancu de'narmat.
Că-şi face tunuri de brad
Şi merge la Bălgărad,
Şi-şi face tunuri de fag
Şi merge la Cluj cu drag.

Chemarea la luptă.

Iancule, fecior de moţ,
Hai mai tare, dacă poţi,

Că s'au sculat Ungurii,
S'omoare toți Românii.
Dar' Românii nu se lasă,
Ci-şi tocmesc în rude coase,
Nu se lasă la Unguri,
Ci-i alungă tot cârduri.
Şi Românii se sculară
Ca să scape a lor ţară
De ruşine şi de-ocară,
De domnia mongolească
Şi de ciurda tătărească!

Plecarea la bătaie.

Foae verde de pe clae,
Pleacă Iancu la bătaie.
Sabia, ce-o are 'n mână,
Sabia, armă străbună,
N'o lasă să hodinească
Şi un neam să se robească
Ci mì-o spală de rugină,
De rugină prav şi tină,

De rugina, sângelui
Prin carnea Ungurului,
Că destul ne-o iobăgit,
Pentru că-i neam îndrăcit!
Frunză verde măgheran
Taie Iancu și Orbean.
Pe sub coastă, pe sub vie,
Taie Iancu 'n carne vie,
Iancu taie sute multe,
Dar' şi Hoza, om cuminte
Nu se lasă 'n urma lor
Ci strigă Românilor:
— Să facem tunuri de fag,
Să tunăm în Cluj cu drag,
Să făcem tunuri de-arine
Să tunăm în Cluj cu bine.
Să tăiem cu mii din ei,
Că destul au fost de rei!

Iancule . . .

Iancule, Românule!
Întăreşte străjile,

Că te cuprind Unguri
Şi-ţi ucid tovarăşii.
Resuceşte arma 'n mână
Şi-i răstoarnă în ţărână!
— Feciorașii mei iubiţi!
Daţi în Unguri de-i sdrobiţi
Ţara ca s'o desrobiţi,
Daţi cu puştile, 'mpuşcaţi,
De Unguri ca să scăpaţi.

Iancu în Abrud.

Iancu pleacă la Abrud
Unde-i aurul cel mult
Cu sabia de trei coţi
Să tae Ungurii toţi.
Ungurii, de frică mare,
S'aruncă pe cai călare.
Vreau să scape la loc larg,
Cai stau legaţi de gard.
Iancu pleacă pe ogoară,
Ungurii fug de s'omoară

Cu capul gol şi desculţi
Pare că-s ieşiţi din munţi.
Iancu pleacă pe cea luncă,
Ungurii, să nu-i ajungă,
Fug de el ca de-o nălucă
Care în cotro-mi apucă.
Iancu stă 'n loc şi zimbeşte
Şi din gur'aşa grăişte:
— Sabie! armă iubită,
La Români eşti preţuită,
Ungurilor moarte-amară,
Când te văd, se înfioară!
Apoi mi se turbură,
Trupul mi şi-l scutură
Şi pe cal mi se avântă
Şi Românilor cuvântă:
— Feciorașilor voinici!
Bateţi acum mari şi mici!
Tot ce-i Ungur în Abrud
Să nu-l lăsaţi nebătut,
Nebătut şi netăiat,
Că-i neam tare blăstămat!

Iancu la Turda.

Strigă Bărnuţ din Sibiiu,
Că Ardealul nu-i pustiu.
Strigă Iancu dela munte:
Nu te teme măi Axente,
Că și eu viu dela munte
Cu opt mii şi noauă sute!
Şi când Iancu se găta
Şi dela munte pleca
Toată Turda tremura
Și din gură cuvânta:
— Iancule, măria ta,
Lasă Turda, n'o prăda,
Că ce-i cere noi ţi-om da,
Şi ţi-om da bani cu mierţa,
Aurul cu ferdeia!
— Nu-mi daţi voi bani cu
[mierţa
Nici aur cu ferdela.
Puneţi unguroaele
Să svârle mănuşele
Şi să ţeasă pânzele
Cum le ţes Româncele!

Iancu la Cluj.

Pe dealul Feleacului
Merg feciori Iancului.
Iancu-i comândează bine:
—Haideţi feciorii după mine
Să luăm tunuri de fag!
Şi să dăm în Cluj cu drag!
Iar când Clujul l-a zărit
Iancu din graiu a grăit:
—Staţi feciori să ne-aruncăm
Şi tot Clujul să-l luăm,
Şi pe unde-om trece noi
Sângele-o curge şiroiu,
N'o fi nalbă şi nici earbă,
Nici sânge de copii mici,
Ci tot sânge de voinici,
De voinici crescuţi şi mari,
De cătane şi husari!

Iancu şi ghinărarii.

Pe dealul cu strugurii
Vine Bem cu Ungurii;

Pe dealul cu măgheran
Vine Iancu şi Urban.
Generalii fug la vale.
Dar' Iancu le stă în cale:
— Vai! arză-te focu frică
Câţi mai faci tu de nimică!
Măi Români, copii de lei,
Hai, loviţi ca nişte smei,
Lasă-ţi mândra să bocească,
Şi cunune să'mpletească,
Floricele de pe munte
Să pună cununi pe frunte,
Cununiţe de stejar,
Să le ducă la altar...

*

Cununiţe de finic,
Că Românul e voinic!

Iancu şi codru.

Spune cucu codrului.
Că Iancu-i sub poala lui.

Codru-i răspunde sătos:
Las' să fie sănătos!
Frunză verde din livede,
Cât ungur, câtă poede
S'aruncară după noi
Ca şi lupii după oi.
N'o ştieau, nici n'o crezură,
Până ce n'o şi văzură
Tăria Românului
Pe Valea Căianului!
— Iancule Măria Voastră
Roit-a pădurea noastră,
Ş'a umplut vale şi coastă!
— Măi voinice dela oi
Nu pune grija de roi
Până ce-s şi eu cu voi!

Carele Iancului.

Pe dealul Feleacului
Merg carele Iancului,
Nu merg, cum merg carele:
Strălucesc ca soarele.

Carul merge'mpiedecat,
Iancu merge supărat,
Pentr'un hoţ de împărat.
Boii-s cu coarne de ceară,
Om ca Iancu nu-i în ţară;
Boii-s cu coarne de spume,
Om ca Iancu nu-i în lume;
Boii-s cu coarnele verzi!
Om ca Iancu nu mai vezi!

*

Sună codru şi răsună,
Sună codrul, nu-i minciună,
Că carele Iancului
Pe drumul Feleacului
Merg sclipind ca stelele
Şi lucind ca soarele,
Şi la boi coarne de ceară,
Nu-i viteaz ca Iancu'n ţară!

Vestea rea.

La crişmele Marcului
Beu feciori Iancului,

La masă de lemn de fag
Beu feciori vin cu drag;
La masă de solzi de peşte
Şede Iancu şi prânzeşte
Şi din gur'aşa grăeşte:
— Beţi, feciori, şi ospătaţi,
Dar' să nu vă îmbătaţi,
Că mă duc până colea,
Că mi-o vint o veste rea!
Vorba nici nu isprăvea
Şi Ungurii-l ocolea
Şi din gur'asa grăia:
Dă-mi-te, Iancule, prins,
Precum este'n carte scris!
Ba eu prins că nu m'oiu da,
Până capul sus mi-a sta,
Că nu-s nevastă cu cârpă
De Unguri să-mi fie frică,
Că-s voinic .cu comănac
Ştiu la Ungur ce să fac!

Visul Iancului.

Pe malul Mureşului
Paşte murgul Iancului.
Murgul paşte şi nechează,
Iancu doarme şi visează
Ce folos de visul lui,
Dacă nu-i şi nu-i şi nu-i
Norocul la vremea lui,
Mâna pe Unguri să pue
Vieața să le-o răpue,
Mai mult să nu mai trăiească
Pe Români să-i asuprească,
Că destul i-au asuprit
Fiind un neam prea 'ndrăcit.
Şi destul i-au apăsat
Fiind un neam blăstămat!

Mureșul.

— Mureş, Mureş, apă lată,
Ce vii aşa turburată
Şi cu sânge mestecată?
— Mă turbură Ungurii,

Ce-i bătură Românii.
Aduc puşti fără oţele,
Mânuri fără degeţele,
Săbii multe de husari
Şi cătane de maghiari.
Cum n'oiu veni turburată
Și cu-atatea mestecată,
Că la capul văii mele
Se bat două taberi grele;
Care pe care se tae
Toţi în mine dau să sae;
Care pe care se'nving
Toţi în mine se împing
Care pe care se'ntrec
Toţi în mine se înec;
Care pe care se'mpuşcă
Toţi în mine se aruncă!

Taberele

— Nouraş mândru, frumoş!
Ce veste ni-aduci din jos?

— Colo'n jos pe lângă Tisă
Două tabere-s întinse!
Iară Iancu a răspuns:
— Eu de frică nu-s pătruns,
Nici de-aceea nu mă tem,
Măcar că-i acolo Bem
Sus, feciori cu mândră chică,
Stați în glidă fără frică,
Să ne scoatem din robie,
Țărișoara din sclăvie!

Armele Iancului.

Jele-i, Doamne, cui și cui,
Jele-i, Doamne, muntelui,
De armele Iancului,
Că le ploauă și le ninge
Și n'are cine le'ncinge,
Că cine mi le-a avut
Mi-a pus fața la pământ,
Dar' n'a pus'o să'nflorească,
Ci-a pus'o să putrezească!

Până fu Iancu.

Până fu Iancu'n domnie
Mâncam pită ca'n Câmpie.
Decând Iancu s'a lăsat
Iar' mâncăm mălaiu uscat.

*

Iancu cu fluer de vie
Ne scoase din iobăgie
Iancu cu fluer de soc
Umplu ţara de noroc.

*

Mulţămesc săcure, coasă,
Că-mi ţineţi sufletu'n oase.
Mulţămesc codri şi văi
Că scăparăţi fraţii mei!